

HASAN SAĞLAM BİZİ ODASINDAN NASIL KOVDU?

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 30 Kasım 2016 07:48 -

12 Eylül darbesinden bir yıl sonra tantanalı Öğretmenler Günü kutlamaları başladı. Türkiye'nin her ilinden seçilen yılın öğretmenleri Ankara'ya çağrılıyor, Milli Eğitim Bakanı, Başbakan ve Devlet Başkanı Kenan Evren tarafından ağırlanıyor, nutuklar söyleniyordu. Bu törenleri Öğretmen Dünyası dergisi adına izlemekte olan Ayhan Sarıhan, bir fırsatını bulurken bakan Hasan Sağlam'a: "İki yıldır görüşmek için sizden randevu alamıyoruz" deyince bakan istediğimiz zaman kendisiyle görüşebileceğimiz yanıtını vermiş.

Hemen özel kalem müdürüne isteğimiz not ettirildi ve 9 Aralık 1982 günü bakanın bizi beklediği haberi geldi. Satı Erişen, ben, Ayhan ve Bayram Sakın apar topar hazırlanarak bakanlığın yolunu tuttuk.

Makam odasına girince önce kendimizi takdim ettik. Sonra Öğretmen Dünyası'nın 1980 ve 1981 yılı ciltlerini, o yıl dergimiz yayınları arasında çıkan Kurtuluş Savaşı Günlüğü kitabının birinci cildini ve 12 Eylül'den önce yayımladığımız Öğretmenlerin Ortak Açıklaması'nı sunduk. Bunlar bakanın pek hoşuna gitti.

"Biz yılın öğretmenlerini eser vermiş kişiler arasından seçmek istiyoruz. Siz de çalışmışsınız bu eserleri ortaya koymuşsunuz. Ne güzel!" gibi övücü sözler söyledi.

Bu gibi makamlarda fazla oturmanın doğru olmadığını biliyorduk. Bakana üç sorun arz edecektik. Bunlardan en acil olanı çok sayıda öğretmenin yerinin değiştiriliyor olmasıydı. Yani kitleler halinde sürgün vardı. Bu durum öğretmenleri tedirgin ediyordu. Buna son verilmeliydi... Bakan, kendisinin yaptığı atamalarda soruşturmanın çok titizlikle yürütüldüğünü ama ordunun yaptığı atamaları aynen uyguladıklarını söyledi... Demek ki dizginler bakanlığın değil ordunun elindeydi...

"Mesela, dedi, Çorum'da bir öğretmen 'Anayasa'ya hayır!' propagandası yapmış. Bunu yapıp yapmadığı iyice belgelenmeden ceza verilmesine karşı çıktım."

Eyvah ki eyvah! Biz de dergimizde 1982 Anayasasına hayır oyu verilmesini isteyen yayınlar yapmıştık. Bakanın henüz bundan haberi yoktu...

İkinci olarak 12 Eylül öncesindeki kargaşaya karşılık 12 Eylül sonrasında okullarda uygulanan sıkı disiplinle de kantarın topuzunun fazla kaçırıldığını, öğretmen ve müdürlerin yetkilerinin çok kısıldığını söyledik.

Bakan uzun uzun disiplinin gereğini anlattı.

Görüşme sırasında Satı Erişen dışındaki biz yazı kurulu üyelerinin halen okullarda öğretmen olduğumuz anlaşılınca Bakan "Siz halen görevde misiniz?" diye hayretle sordu.

"Evet!" yanıtını alınca da fena halde kızdı.

SİLSİLEİ MERATİP

Biz nasıl olur da makam atlayarak onun odasına girerdik! Bir şikâyetimiz var ise bunu ilk merci olan okul müdürlüğüne bildirmeliydik. Müdür bunu ilçe milli eğitim, orası il milli eğitim, İl Milli eğitim de bakanlığa bildirir, şikâyete aynı silsilei meratiple yanıt verilirdi.

Bakan bizi acaba yanlış mı anlamıştı? Kendisini herhangi bir kişisel şikâyetimiz için ziyaret etmiş değildik. Bir öğretmen dergisiydik ve öğretmenlerin sorunlarını anlatmaya gelmiştik.

"Olmaz efendim, dedi Bakan. Her şeyin bir usulü var. Şimdi siz makam atlayarak suç işlediniz. Neyse ki ben nazik bir insanım. Sizi bundan ötürü cezalandırmayacağım. Bir kere gelmişsiniz..."

Odayı hemen terk etmemiz gerektiğinin farkındaydık. Yalnız ben bir soru daha sormadan edemedim:

"Şimdi biz bir ders kitabını eleştirsek veya eğitimle ilgili önerilerimizi bir kitap haline getirip yayımlamak istesek bunu yapamayacak mıyız?"

Hasan Sağlam şu yanıtı verdi:

"Ne lüzumu var efendim eğitim sorunlarını millete açıklamaya? Kol kırılır yen içinde kalır! Varsa

HASAN SAĞLAM BİZİ ODASINDAN NASIL KOVDU?

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Çarşamba, 30 Kasım 2016 07:48 -

---

bir öneriniz ilk merciiniz olan okul müdürüne başvurursunuz, o yukarıya bildirir. Böylece bize kadar gelir. Ciddi görürsek aynı yolla size cevap veririz...”

Gidip gideceğimize pişman, 35 dakikalık bir görüşmeden sonra soğuk bir duş almış olarak bakanın odasından çıktık.

Bakanın basın yasasından da haberli olmadığı anlaşılıyordu. Yasada devlet memurlarının gazete ve dergi çıkaramayacağı hükmü vardı ancak eğitim, bilim, sanat ve sağlıkla ilgili yayınlar bunun dışında tutuluyordu. Türkiye basın tarihinde öğretmenlerin çıkardığı meslek, sanat dergilerinin yüzlerce örneği vardı.

Çok geçmeden bir yasa değişikliği yaparak memurların bu tip yayınlar çıkarmasını yasakladılar, fakat bu kez Bakanlığın da bir yayın organı çıkarması zorlaşıyordu. Bakanlık dergisinin sahibi bakan olsa bile sorumlu müdürünün bir bakanlık bürokrati olması gerekiyordu. Bu nedenle eski usule dönüldü

Bir süre sonra bakanın sicil dairesinden dosyamızı istediğini duyduk. Ayhan’la beni yaklaşık 4,5 ay sonra 1402 Sayılı yasa ile meslekten çıkardılar... İki yıl sonra da Öğretmen Dünyası’nın okullara girmesini bir genelge ile yasakladılar... (28 Kasım 2016)

Öğretmen Dünyası’nın Ocak 1983 tarihli 37. Sayısından